

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirskastjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagny Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

oddagrein

Fiskivinnumál og ikki sosialmál!

TAD man kennast beiskur biti hjá mongum javnaðarfólkum at hoyra útvarpsmannin greiða frá, at javnaðarflokkurin í eini møgulegari landsstýrissamgongu ikki skal umsita sosialmál. Tað er jú nærum vorðin traditióin, at flokkurin umsitur hetta málsøki. Men fyrst og fremst hava hesi sosialmálini verið stórir partur av grundstøði javnaðarflokksins og tí politikki, sum flokkurin hevur ført.

NÚ hevur flokkurin so átið sær at umsita fiskivinnumál, nakað, sum flokkurin ikki hevur umsitid fyrr. Tað munnu vera nógvar meiningar um hesa avgerð innan javnaðarflokkin. Tað eru tey, sum eru vónsvikin og kenna seg slept uppá fjall — og tey, sum halda, at flokkurin hevur tikið eina rætta avgerð.

TAD er harmiligt, fyrri ikki at siga, eitt vónbrot, at flokkurin hevur sagt sosialmálina frá sær. Men við tí er ikki sagt, at flokkurin ikki fer at hava ávirkan á tann sosialpolitik, sum verður rikin komandi fyra árin. Tað fer hann so avgjørt at hava, nú hann verður at sita við leiðsluni.

MEN líka so harmiligt sum tað er at sleppa sosialmálina, líka so djarvt og rósverdugt er tað, at flokkurin nú átekur sær ta sera stóru og torføru og ikki minst ótakksomu uppgávu, at umsita hetta okkara kanska størsta og mest týðandi málsøki, fiskivinnuna. Tað er jú fiskivinnan, sum er grundarlagið undir okkara samfelag. Uttan hana høvdu vit als einki samfelag.

VIÐ at umsita hetta málsøki hevur javnaðarflokkurin einaferð enn víst ábyrgd bæði yvirfyri sær sjálvum og øllum íbúgvum Føroya. Her eru nevniliga nógvar spurningar, sum skulu loysast og tað er einki loyndarmál, at tørvur er á ábyrgdalfullum fólk, ið bæði hevur rygg og dirvi, til at umsita fiskivinnumálina.

TAD er greitt, at tað í eini fyraflokka-samgongu vilja vera nógvar ynski um málsøki. Øll hesi ynski kunnu ikki gangast á møti. Og tað er greitt, at javnaðarflokkurin heldur ikki hevur fingið øll síni ynski igjøgnum.

TAD er at vóna, at umboð flokksins á tingi og í landsstýrinum ikki sleppa sjónarmiðjunum, um ta solidarisku skylduna vit øll hava yvirfyri hvørjum øðrum, uppá fjall.

FLOKKURIN hevur so átið sær eina aðra skyldu eisini. Tað er at fáa samfelagshjólini at mæla betri. At skifta ávis hjól út, at smyrja onnur betur og haraftrat at seta heilt nýggj hjól inn í samfelagsmaskinarið.

TRUPULLEIKARNIR innan fiskivinnuna eru nógvar og stórir. Teir skulu og mugu loysast. Vit mugu økja og betra veiðu, framleiðslu og sølu, og vit mugu skapa fleiri arbeiðspláss.

TIL at røkka hesi mál eigur javnaðarflokkurin at taka stig til eina nágreinliga landsplanlegging, ið okkara samfelag so avgjørt tørvur. Alt ov mangan ræður tilvildin. Útbyggingin av vinnuni má vera lögð betri til rættis soleiðis, at vit kunnu forða fyri, at álvarssamir trupulleikar taka seg upp alt ov knappliga.

VIÐ at umsita fiskivinnumál kann javnaðarflokkurin vísa Føroya fólk, at hann torir at taka ábyrgd, og at hann hevur breiðan rygg tá ópopulærar avgerðir skulu takast, avgerðir, sum í longdini fara at gagna fjøldini og ikki bert nøkrum fáum. Við at fáa okkara høvuðsvinnu uppá føtur aftur, skapar javnaðarflokkurin harvið tað livsneyðuga grundarlag, sum eisini tann sosiala skipanin hvílir á.

jamú

Morgunfimleikurin í Útvarpinum

Mær lysti at vita, hvussu nógvar føroyingar seta sær stundir av um morgnarnar til at vriggja sær afturvið fimleikatónleiki útvarpsins. Helst kunnu teir teljast á aðrari hondini.

Henda ifylla av morgunskráníni hevur nú staðið við so mikið leingi, at tørvur er ikki fyrri at halda fram bert fyrri at vissa einar tveir-triggjar føroyingar um, at møguligur tørvur ella áhugi veruliga kundi verið fyrri hesi sending.

Ókeypis, stuðlað av góðum fólk, fær útvarpið neyvan nakað gjørt — og so avgjørt ikki hesar sendingar, so nýtið pening og senditíð til okkurt meiri alment upplýsandi.

Eg skal vera hin seinasti til at lasta stavn-

haldið »sum sál í sunnum likami«, men hetta ger hvorki frá ella til.

Ohepnast av øllum er, at føroyingar flestallir longu eru farnir til arbeiðis, tá sendingin byrjar. Kanska okkurt hálvsavandi skrivstovufólk fæst til at »nikka« til fimleikatónleik tykkara, men so er tað eisini alt. Hugsjið tykkum skilið og ramaskriggini um t.d. starvsfólk á almennu stovnunum hevði tikið seg saman um at gjørt álvara av fimleikatilboði tykkara. At hetta hevði verið ómoralskt og ósolidariskt mótmælis øllum øðrum starvsfólkum, sum vegna annað arbeiðslag ikki kundi byrja verkadagin í álvara við slíkum vriggjanum, skal eingin ivast í.

Hvussu við okkara monnum á skipsdekki, hvussu við t.d. skipsbyggjarum okkara og hvussu við fiskavirkisfólk okkara? Hetta hevði ikki verið møguligt og gott tað sama, ti tað álvara, sum enn verður og framvegis má leggjast í arbeiði okkara, hevur ikki uppiborið slíka alment fyriskipaða háðan av teimum, sum eitt nú »frá morgunstundini« víga allar teirra verkadag til uppbyggjan og varðveitslu av hesum samfelag.

Vit eiga stak gott útvarpsfólk og hugskotini tykjast ikki at tróta, so komið við einhvørjum frægari hesar morgunlutar.

Pollux

Framhald av síðu 2 Ongan at venda sær til

Umrøtt var eisini, hvussu kvinnur her á landi skuldi leita sær heilsabót, um tær eru bundnar av rúsdrekka ella tablettum. Her var tó eingin ávis hjálp at leita sær. Hóast nógvar sjúkasystrar og onkur lækni var á fundi, so høvdu tær ikki nokur ávis ráð at geva. Bert psykiatriska deild verður nýtt í hesum føri.

Tosað varð eisini um rúsdrekka-spurningin millum ungdomin, og serliga mynstrið seinastu árin, har blaðungar gentur regluliga drekka brennivín.

Onkur helt, at tað var heilsuverkið, sum átti at

viðgjørt slíkar trupulleikar, meðan aðrar hildu, at samfelagið sum heild var soleiðis háttáð, at kvinnur komu í óføri, — eitt nú tí samfelagsmynstrið seinastu árin er so nógvar broytt. Fyri nógvar kvinnur er tað ivaleyst ov stór byrða at vera bæði úti og heimaarbeiðandi o.s.fr.

Fundurin í Mettustovu hevði avgjørt góða ávirkan á fundarfólk. Kjakið var fjølbroytt og viðkomandi, so einstaklingurin fór heimaftur við upplýsingum og kjakvænnum, sum gav einum eitt og annað at hugsa um.

— Sum ein kvinna málbar seg: — Vit tosa um,

hvørt tað er samfelagið ella umstøðurnar, ið kvinnur liva undir í gerandisdegnum, sum hevur skyldina av at summar koma sær í óføri og gerast alkoholistar ella evnismisnýtarar. Vit eru samfelagið, og tí áliger tað eisini okkum at gera vart við hesi vandamál. Síðan ber til at finna eina gongda leið í royndini at hjálpa teimum, sum hava hjálp fyrri neyðini. Tá kunnu vit krevja, at samfelagið og myndugleikarnir gera sína skyldu.

Dagny

Skelkandi óvissa

Mánakvöldið bar Útvarpið tey skelkandi tíðindini, at enn ein ferðsluvanlukka var hend. At ein bilur var farin útav á vegnum við Kvívík og at eitt fólk hevði latið liv.

Fyri alt Føroya land er tað skelkandi, at so nógvar vanlukkur henda í ferðsluni, men skelkurin hesaferð var enn verri, ti einki navn var nevnt.

Tá hugsað verður um, hvussu nógvar fólk á bygd arbeiðir í Havn og koyrir til og frá arbeiði hvønn dag, hevur tað ikki minst fyrri teirra avvarandi verið stór óvissa. Klokkan var bert 18.30, og tað kann hugsast, at nógvar arbeiðsfólk ikki vóru komin heim, tá tíðindini um útvarpið komu.

Ti er hetta ein spurningur til Niels Juul Arge, útvarpsstjóra: Hvar hevur ábyrgdina, tá slík tíðindi sum hesi verða givin. Er tað tíðindamaðurin sum leitar tey upp, ella lögrelgan, sum gevur tíðindini víðari til tíðindafólkið?

— Viðvíkjandi Lögrelguni, so kann tað kanska ikki breðgast teimum, at teir siga tíðindafólki frá slíkum sorgartilburðum, og kunnu helst heldur ikki gera av, hvørt tey koma í bløð ella útvarp.

Um so var, at vanlukkan hendi so stutt aðrenn tíðindini klokkan hálvgum sjei á kvöldi, hvat gjørdi tað so, um tey ikki vóru lisin upp fyrr enn næsta morgun?

Ellar er kappingin vorðin so hørð, at tíðindafólk nú berjast sum úlvar á skóg, fyrri at koma fyrst við tíðindunum?

Um so er, átti kanska at verið hildið eyga við, hvat er semiligt ella ikki. Í hesum føri hevði tað ikki verið livsneyðugt.

Hevur útvarpið yvirhøvd og bløð/sjónvarp eisini, loyvi at bera deyðsboð aðrenn familjan hevur fingið vitan um slíka vanlukku?

Vinarliga
Dagny Joensen